

Hope College

Hope College Digital Commons

Van Raalte Papers: 1840-1849

Van Raalte Papers

12-8-1844

Excerpt of a Letter from A. J. Van Beeck Calkoen to G. Groen van Prinsterer

A. J. Van Beeck Calkoen

Follow this and additional works at: https://digitalcommons.hope.edu/vrp_1840s

The original documents are held in the National Archives of the Netherlands. This digitized material is intended for personal research/study only. The original documents may not be reproduced for commercial use in any form or by any means, electronic or mechanical, without permission in writing from the [National Archives of the Netherlands](#).

Recommended Citation

Van Beeck Calkoen, A. J., "Excerpt of a Letter from A. J. Van Beeck Calkoen to G. Groen van Prinsterer" (1844). *Van Raalte Papers: 1840-1849*. 63.

https://digitalcommons.hope.edu/vrp_1840s/63

This Book is brought to you for free and open access by the Van Raalte Papers at Hope College Digital Commons. It has been accepted for inclusion in Van Raalte Papers: 1840-1849 by an authorized administrator of Hope College Digital Commons. For more information, please contact digitalcommons@hope.edu.

December 8, 1844

An excerpt of a letter of A. J. Van Beeck Calkoen to G. Groen Van Prinsterer about the need for special schools so that religious instruction can be given.

In Dutch

Printed original in the Groen Van Prinsterer Archives, Den Haag, Koninklijke Bibliotheek, Rijksarchief, Zuid Holland, item 893, p. 638.

bovengemeld systema, het gepasseerd zijn van den Prins van Oranje en van andere hooge personadiën, die eerder roeping hadden, meer berispelijk maakt. Doch hoe dit zij, ik wil op die heeren niet te laag vallen: ik heb enkel gemeend dat de lofbazuin wat al te sterk heeft geklonken en dat mijne voorstelling een pligtmatig afnemen van onverdiende lauweren was. Ook geloof ik wel dat sommigen, bijv. zij die wilden *les États-Généraux ayant pleine puissance*, revolutionaire bedoelingen hadden en met de beginselen van het toenmalige staatsregt minder welligt dan met spel, dans, en feestbocaal bekend waren: doch hierom vind ik het request inleveren *op zich zelf*, wanneer men niets anders gewild had, ook niet zoo vreeslijk revolutionair; en ik ben ook niet zoo vreeslijk monarchaal of zoo weinig Evangelisch dat ik aan een Drusus of Germanicus niet dan lijdelijkheid tegenover Nero zou vergunnen. Ten aanzien van het *absoluut* gezag der Frankische vorsten zouden wij elkander ook wel verstaan; hoewel ik met een schrijver aan wiens gevoelen ik veel hecht, meen te kunnen zeggen: „La nature de toute espèce „de Souveraineté est d'être absolue”; en met *Bossuet*: „plusieurs confondent le „Gouvernement absolu et le Gouvernement arbitraire; mais il n'y a rien de plus „distingué”¹⁾. — Het is zoo dat, uit den aard der stukken die ik behandeld heb, mijn aandacht dikwijls meer bijzonder op de vorsten uit het huis van Oranje Nassau bepaald is: maar, ofschoon ik gaarne erken dat ik mij des te min . . .²⁾ voor eenzijdigheid of overdrijving behoor te wachten, . . .²⁾ meld mij eens bij gelegenheid wie gij meent dat, naast Willem I en eenigzins in gelijke mate, tot de redding van Nederland hebben medegewerkt. — Gij schreeft laatst over de onmogelijkheid eener eigene inrigting voor hooger Onderwijs: zeer moeilijk zou het zijn³⁾; dit zeg ik met u; maar de mogelijkheid zal er wel gevonden worden, als de behoefte levendig gevoeld wordt. Zie wat in Schotland de Vrije Kerk reeds verrigt heeft⁴⁾. —

893. A. J. VAN BEECK CALKOEN AAN GROEN, 8 Dec. 1844⁵⁾.

----- Hier te Utrecht begint de moeilijkheid der schoolkwestie zich ook te doen gevoelen⁶⁾; — ik gevoel de behoefte in mijne betrekking bestemde begrippen voor mij zelve te hebben. Zoolang ik wethouder ben, zal ik de bestaande wetten helpen handhaven. Kan dit niet geschieden *illaesa conscientia*, dan moet ik mijn post neêrleggen. Op dit standpunt staande moet ik weten wat de Wet van mij eischt; mijne gedachte is deze: dat tot het openen van scholen toestemming van 't bestuur vereischt wordt; dat het bestuur *pro re nata* moet toestemmen of weigeren; dat hetzelfde echter pligtmatig handelt door, bij 't verbieden van godsdienstig onderwijs op de algemeene scholen, het oprigten van bijzondere scholen toe te staan. Van der Bruggen zou, geloof ik, ten regel voorschrijven, dat aan elk

1) Vgl. voor den eerstgenoemden schrijver no. 895. — J. B. Bossuet (1627-1704); Fransch geestelijke; 1670/80 gouverneur van den dauphin; 1681 bisschop van Meaux.

2) *Ha.* beschadigd.

3) Vgl. Koenen aan Groen, 27 Nov. 1844.

4) *Ds. Mac Donald* had in 6 maanden geld opgehaald voor meer dan 500 scholen. Van hetgeen over was, zou een theol. hoogeschool gebouwd worden, waarvoor te Edinburgh reeds een geschikt gebouw was aangekocht; vgl. *Nijmeesch Schoolblad*, 1844, p. 22; *Archives du Christianisme*, 1844, p. 132/4 (10 Aug.); *W. Hanna: Memoirs of the Life and Writings of Thomas Chalmers*, IV, Edinburgh, 1852, p. 365 vlg.; ook p. 486 vlg.

5) Uit Utrecht. — Gedeeltelijk opgenomen p. 629, brief no. 15.

6) Vgl. p. 482, no. 677 en noot 5; en no. 695; vgl. ook Van Beeck Calkoen aan Groen, 14 Sept. 1845.

893. December 8, 1844.

A. J. Van Breeck Calhoun to
Groen.

— — — Here in Utrecht the
difficult question around the
School issue is beginning to be
felt. As long as I am a
"wetfouder" or "keeper of the law"
I will help to uphold the law.
On this standpoint I need to
~~be~~ know what the law
demands ^{should} — — — that the
law either permits religious
instruction at school or allow
special schools to be created.